

Kabul: 12.12.2025 tarihli ve 23 sayılı Senato'da 2025/128 sayılı Senato Kararı

YÜKSEK İHTİSAS ÜNİVERSİTESİ

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLER İÇİN FIRSAT EŞİTLİĞİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı engelli ve dezavantajlı öğrencilerine fırsat eşitliği sağlamak için eğitim-öğretim süreçlerinde derslere erişim, ölçme-değerlendirme, sosyal yaşama katılım ve akademik destek konularında eşitlikçi düzenlemeler yapmaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Üniversite'de kayıtlı olan özel gereksinimli öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerini kolaylaştırmak ve Üniversite'de gerçekleştirilen tüm hizmet ve etkinliklere eşit fırsatlarla katılımlarını gerçekleştirmek için gerekli akademik ortamın hazırlanması ve tedbirlerin alınmasını sağlamaya yönelik usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 04.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14'üncü Maddesi ve 14.08.2010 tarih 27672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği"nin 11 ve 12'nci maddelerine ve "Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik" hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede adı geçen;

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--------------------------------------	---	-------------------------------------

- a) **YÖK:** Yükseköğretim Kurumu’nu,
- b) **Üniversite:** Yüksek İhtisas Üniversitesi’ni,
- c) **Yönetim Kurulu:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Yönetim Kurulunu
- ç) **Senato:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Senatosu’nu,
- d) **Rektör:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Rektörü’nü,
- e) **Akademik Birim:** Yükseköğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü; eğitim-öğretim, araştırma ve akademik danışmanlık hizmetlerinin sunulduğu fakülte, yüksekokul, enstitü, meslek yüksekokulu’nu,
- f) **Birim:** Özel gereksinimli öğrenciler ile ilgilenen Üniversite Engelli Öğrenci Birimini,
- g) **Birim Koordinatörü:** Engelli öğrenci biriminde Rektör tarafından koordinatör olarak görevlendirilen personeli,
- ğ) **Özel Gereksinimli Öğrenci:** Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle oluşan bedensel, zihinsel, duyuşal, psikososyal farklılıkları sonucu toplum yaşamına katılımı ile günlük ihtiyaçlarını karşılamada desteğe ve adaptasyona gereksinim duyan yükseköğrenim öğrencisini,
- h) **Özel Gereksinimli Öğrenci Danışmanı:** Yüksek İhtisas Üniversitesine bağlı her akademik birimin görevlendirdiği öğretim elemanını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim ve Ölçme Değerlendirme Uygulamaları

Özel Gereksinimli Öğrencilerin Eğitim- Öğretimlerine İlişkin Düzenlemeler

MADDE 5- (1) Bu bölüm özel gereksinimli öğrencilerin akademik süreçlerde karşılaştıkları engellerin kaldırılmasını ve fırsat eşitliğinin sağlanmasını amaçlar. YÖK’ün “Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği” “Engelli Öğrencilerin Eğitim Öğretim Süreçlerine Erişiminin Sağlanmasına Yönelik Usul ve Esaslar” ile ilgili mevzuatına ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun ilgili maddelerine uygun olarak eğitim sürecinde uluslararası kabul görmüş olan web

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--------------------------------------	---	-------------------------------------

içeriğinin özel gereksinimli bireyler tarafından daha kolay anlaşılabilir ve kullanılabilir olmasını sağlayan düzenlemeler yapılabilir.

MADDE 6- (1) Engelli öğrencilerin derslere eşit koşullarda katılımını sağlamak amacıyla, ders materyalleri (ders notları, sunumlar, videolar, dersin pratik uygulamalarında kullanılan ekipmanlar vb.), talep edilmesi hâlinde, erişilebilir formatlarda (büyük puntolu yazı, sesli betimleme, işaret dili desteği, elektronik metin, engelli öğrencinin engeline uygun ayarlanabilir pratik ders materyalleri vb.) sunulur.

(2) Özel gereksinimli öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda, ders ortamında gerekli fiziksel düzenlemeler (rampa, yükselti, asansör vb.) yapılır.

Özel Gereksinimli Öğrencilerin Ölçme- Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Düzenlemeler

MADDE 7- (1) Özel gereksinimli öğrencinin engelinin devam zorunluluğunu etkilediği zorunlu hallerde (azami devamsızlık hakkı aşıldığı durumda), Birim Koordinatörü, Özel Gereksinimli Öğrenci Danışmanı ve ilgili dersin öğretim elemanı tarafından alternatif yöntemler (çevrim içi katılım, ek ödev, vb.) geliştirilir. Bu süreçte gerekli koordinasyon Birim tarafından sağlanır.

(2) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlara eşit şartlarda katılımını sağlamak amacıyla öğrencinin yazılı talebi ve sağlık raporuna göre gerektiğinde; sınav süresi uzatımı, sınav materyalinde düzenlemeler (büyük puntolu, dijital yerine basılı, basılı yerine sözlü, vb.), uygun sınav salonu/ortamı sağlanması, okuyucu veya işaretleyici desteği, sınav sırasında tuvalet ihtiyacının karşılanması, sınav sırasında yiyecek veya içecek bulundurma gibi düzenlemeler Birim kararı ve Senato kararı ile yapılabilir.

MADDE 8- (1) Öğretim elemanları, ders verdikleri özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçları hakkında Birim ve özel gereksinimli Öğrenci Danışmanı ile iş birliği içinde hareket eder ve yapılması gereken

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--------------------------------------	---	-------------------------------------

düzenlemeleri zamanında yerine getirir. Öğrenci ile açık iletişim kurulmasına ve sürecin takibine konusunda özen gösterilir.

(2) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılan tüm düzenlemelerde, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) hükümleri doğrultusunda kişisel verilerin korunması ve öğrenci mahremiyeti gözetilir.

(3) Yapılan tüm uygulamalar ilgili dersin öğretim elemanı ve Özel Gereksinimli Öğrenci Danışmanı iş birliği ile raporlanır. Hazırlanan raporlar, Birim tarafından kayıt altına alınır ve muhafaza edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Akademik ve Sosyal Destek

MADDE 9- (1) Öğrencilere bir Özel Gereksinimli Öğrenci Danışmanı atanarak ders seçimi, akademik uyum ve kariyer planlaması konularında destek verilir.

(2) Uygulamalı derslerin, laboratuvar çalışmalarının ve stajların erişilebilir biçimde tasarlanması için akademik birimlerle iş birliği yapılır. Üniversitenin Öğrenme Yönetim Sistemleri (ÖYS), çevrim içi sınav ve ders platformları ile duyuru ekranları gibi dijital ortamların özel gereksinimli öğrencilerin kullanımına uygun erişilebilirlikte olması amacıyla gerekli düzenlemeler yapılabilir.

(3) Özel gereksinimli öğrencilerin psiko-sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla Üniversite’de sunulan psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine öncelikli erişim imkânı sağlanır.

(4) Özel gereksinimli öğrencilerin üniversite yaşamına aktif biçimde katılmalarını sağlamak amacıyla, sosyal, kültürel, sportif ve sanatsal etkinliklere erişimlerinin artırılmasına yönelik düzenlemeler yapılır. Bu doğrultuda, fiziksel ve dijital ortamların erişilebilirliği gözetilir.

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--------------------------------------	---	-------------------------------------

(5) Üniversiteye yeni kayıt yaptıran özel gereksinimli öğrencilerin akademik ve sosyal yaşama uyum süreçlerini desteklemek amacıyla, gerektiğinde gönüllülük esasına dayalı akran mentorluk programlarını da içeren “Uyum Programı” modülleri oluşturulur. Bu program kapsamında, öğrencilerin ihtiyaç duyabilecekleri konularda deneyimli üst sınıf öğrencileri ile eşleştirilerek rehberlik hizmeti sunulur. Erişilebilirliğin artırılması amacıyla düzenli olarak fiziksel ve dijital ortam erişilebilirlik değerlendirmeleri yapılır ve sonuçları ilgili iyileştirme planlarına dahil edilir.

(6) Afet, yangın, deprem ve diğer acil durumlara yönelik hazırlık süreçlerinde özel gereksinimli öğrencilerin güvenliği ve hızlı tahliyesi için özel önlemler alınır. Bu kapsamda, bireysel acil durum planları oluşturularak ilgili Birim ile koordinasyon sağlanır. Oluşturulan bireysel tahliye planları çerçevesinde sorumlu personel ve destek ekipleri belirlenir ve yıllık tatbikatlarla güncel tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzleme ve Değerlendirme

MADDE 10- (1) Bu Yönerge kapsamında sunulan hizmetlerin, yapılan düzenlemelerin ve sağlanan desteklerin etkinliği; Birim ve ilgili Akademik Birimlerin iş birliğiyle düzenli olarak izlenir ve değerlendirilir.

(2) Her akademik yıl sonunda özel gereksinimli öğrencilere yönelik sunulan hizmetler Birim tarafından Yıllık Değerlendirme Raporu şeklinde hazırlanır ve Senato’ya sunulur.

(3) Özel gereksinimli öğrencilerin ve ilgili öğretim elemanlarının deneyimlerine dayalı olarak, memnuniyet anketleri, bireysel görüşmeler veya çevrim içi formlar aracılığıyla düzenli geri bildirim toplanır ve değerlendirilir.

(4) Erişilebilirlik düzeyi, akademik ve sosyal başarı oranları, destek hizmetlerinden faydalanma oranı gibi ölçülebilir göstergeler temel alınarak izleme yapılır.

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--------------------------------------	---	-------------------------------------

(5) Değerlendirme sonuçlarına dayanarak, gerekli görülen konularda iyileştirme önerileri hazırlanır ve uygulamaya alınması için Senato'ya iletilir.

(6) Birim tarafından hazırlanan yıllık faaliyet ve değerlendirme raporları, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi gereği Üniversite'nin ilgili internet sayfasında kamuya açık biçimde yayımlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 11- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri, YÖK, Yönetim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Yönerge hükümleri Rektör tarafından yürütülür.

Hazırlayan Engelli Öğrenci Birimi	Kontrol Eden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
---	--	--